

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

แผนการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ปีเพาะปลูก 2545/46

ผู้เขียน

นางสาวชนิษฐา พองอินทร์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ. ดร. ประเสริฐ ไชยทิพย์	ประธานกรรมการ
ผศ. สุรภร วิศิษฎ์สุวรรณ	กรรมการ
ผศ. กาญจนา ไชคถาวร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาแผนการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ปีเพาะปลูก 2545/46 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจทั่วไป สภาพการผลิตพืชของเกษตรกรที่ทำการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง และวิเคราะห์หาแผนการผลิตพืชเพื่อขายสู่ท้องตลาดที่เหมาะสม ในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ตามรูปแบบเศรษฐกิจตลาด ภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยงโดยใช้แบบจำลองการสูญเสียต่ำสุด (Focus Loss) โดยกำหนดฟังก์ชันวัตถุประสงค์เป็นการแสวงหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คาดหวังต่ำสุด

ผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองการสูญเสียต่ำสุด โดยกำหนดฟังก์ชันวัตถุประสงค์เป็นการแสวงหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คาดหวังต่ำสุด ที่นำเอาตัวแปรทางด้านความเสี่ยงเข้ามาไว้ในแบบจำลอง พบว่า การวางแผนการผลิตพืชเพื่อขายสู่ท้องตลาดที่เหมาะสมจะมีหลายแผนที่มีลักษณะแตกต่างกันไปตามค่าสัมประสิทธิ์ความไม่ยอมเสี่ยงหรือระดับการยอมรับความเสี่ยงของเกษตรกร โดยแผนการผลิตพืชเพื่อขายสู่ท้องตลาดที่เหมาะสมที่มีระดับการยอมรับความเสี่ยงสูงแนะนำให้ทำการเพาะปลูกข้าวนาปี 3,985.51 ไร่ ข้าวนาปรัง

96,878.19 ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 158,451.00 ไร่ อ้อยโรงงาน 13,660.54 ไร่ มันสำปะหลัง 1,784.74 ไร่ และถั่วเขียว 143,043.58 ไร่ ทำให้ได้รับรายได้เหนือต้นทุนเงินสด เท่ากับ 496,690,600.00 บาท และค่ากะประมาณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คาดหวังเท่ากับ 233,805,300.00 บาท ส่วนแผนการผลิตพืชเพื่อขายสู่ท้องตลาดที่เหมาะสมที่มีระดับการยอมรับความเสี่ยงต่ำจะแนะนำให้ลดการเพาะปลูกข้าวนาปรัง และขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และถั่วเขียวแทน นอกจากนี้ยังพบว่าการทำงานการผลิตทางการเกษตรควบคู่กันระหว่างการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง และการผลิตพืชเพื่อขายสู่ท้องตลาดตามแผนการผลิตพืชที่เหมาะสมที่ได้จากการวิเคราะห์นั้น จะทำให้เกษตรกรได้รับรายได้เหนือต้นทุนเงินสดเพิ่มขึ้นในทุกแผนการผลิต เนื่องจากการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กันไปในั้น เป็นการช่วยลดความเสี่ยงทางด้านรายได้ และลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของเกษตรกร เป็นการดำรงชีวิตแบบพอเพียง ลดการพึ่งพาผลผลิตจากภายนอก ทำให้โอกาสเกิดความล้มเหลวในการลงทุนการผลิตลดน้อยลง

ผลการศึกษานี้ ชี้ให้เห็นว่าแผนการผลิตที่เหมาะสมในทุกแผน ที่ได้จากการวิเคราะห์นั้น เกษตรกรสามารถเลือกปฏิบัติได้ทุกแผน ขึ้นอยู่กับตัวเกษตรกรเองว่ามีความต้องการรายได้เหนือต้นทุนเงินสดหรือกำไรในระดับใด และชอบเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน เพราะไม่สามารถบอกได้ว่าแผนการผลิตใดดีที่สุด ดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์แบบจำลองความเสี่ยงเพื่อหา ระดับการยอมรับความเสี่ยงของเกษตรกรในพื้นที่ว่าอยู่ในระดับใด เพื่อจะทำให้สามารถตัดสินใจ ในการเลือกแผนการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้นมากที่สุด และเมื่อเกษตรกรมีการปฏิบัติตามแผน การผลิตได้อย่างเหมาะสมแล้ว ก็จะส่งผลต่อระดับรายได้เหนือต้นทุนเงินสดที่เพิ่มขึ้น ทำให้ เกษตรกรสามารถดำรงชีพอยู่ได้ด้วยรายได้ที่เพียงพอต่อไป

Thesis Title	Optimal Agricultural Planning Under the Concept of Sufficiency Economy in The Chao Phraya River Basin, Phayuhakhiri District, Nakhon Sawan Province, 2002/2003 Crop Year	
Author	Miss Khanidtha Phong-in	
Degree	Master of Economics	
Thesis Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Prasert Chaitip	Chairperson
	Asst. Prof. Suraporn Wisitsuwan	Member
	Asst. Prof. Kanchana Chokthaworn	Member

ABSTRACT

The objectives of this study, "Optimal Agricultural Planning Under the Concept of Sufficiency Economy in The Chao Phraya River Basin, Phayuhakhiri District, Nakhon Sawan Province, 2002/2003 Crop Year" are to study the general economy and to investigate sufficient production economies as well as to identify optimal cash crop production planning in the Chao Phraya River Basin, Phayuhakhiri District, Nakhon Sawan Province in terms of marketing economy under risk situations. The Focus Loss Model was used for the research by setting objective functions to minimize the expected standard deviation.

The results show that the plans for optimal cash crop production were different depending on the coefficient of the given level of risk aversion. The optimal cash crop production planning for relatively high income risk levels a production suggested a production of rice (3,985.51 rai) second rice (96,878.19 rai) maize (158,451 rai)

sugarcane (13,660.54 rai) cassava (1,784.74 rai) and mungbean (143,043.58 rai) which obtained net returns equal to 496,690,600 baht and minimal expected standard deviation equal to 233,805,300 baht. The optimal cash crop production planning for relatively lower income risk level suggested to reduce the second rice production and increase the planting area of maize and mungbean. In addition, it was found that both production scenarios were sufficient production economies optimal cash crop production planning yielded more net returns in every plan. Sufficient economy production utilized to reduce income risk level as well as farmer production cost.

This study indicated that every optimal plan could be practiced by farmers depending on the level of expected net return/profit and risk preferences. Therefore, the level of risk preferences of farmers should be analyzed for decision making in the optimal plan in each area. When the optimal plan is practiced by farmers, it will influence their net return and sufficient income earnings.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved